

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE

PROPOZICIJE

**DRŽAVNOG IZVIĐAČKOG
ORIJENTACIJSKOG NATJECANJA**

*Uprava SIH-a je na svojoj sjednici održanoj 20. ožujka 2004. u Zagrebu usvojila sljedeće Propozicije
Državnog izviđačkog orijentacijskog natjecanja:*

1. PROGRAM NATJECANJA

1.1. Državno izviđačko orijentacijsko natjecanje (u daljnjem tekstu: DION) je ekipno natjecanje starijih izviđača i planinki koje se odvija po jedinstvenim propozicijama i na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. DION se održava svake godine, a njegovo organiziranje i provođenje programa kontrolira Povjerenstvo za natjecanja i Uprava SIH-a.

1.2. Program Državnog izviđačkog orijentacijskog natjecanja predstavlja provjeru znanja i vještina, savladavanja stručnih znanja i poznavanja orijentacije. Ovim natjecanjem se razvija snalažljivost, smisao za orijentaciju na nepoznatom terenu, preživljavanje u prirodi, kolektivan i organiziran život u prirodi, produbljivanje prijateljstva, zajedništva i suradnje, razmjena stečenog iskustva između sudionika natjecanja, te upoznavanje različitih krajeva domovine, njenih ljudi i običaja.

Cilj natjecanja je da ekipa zajedničkim radom, krećući se po nepoznatom terenu uz upotrebu topografske karte i kompasa, savlada predviđene zadatke u zadanom vremenu i prikaže stečena znanja i vještine.

Natjecanje na DION-u predstavlja jedan od načina ostvarenja završnih faza u savladavanju općeg (stupnjevi znanja) i posebnog programa SIH-a (specijalnosti).

1.3. Organizacija DION-a se odvija na državnom nivou, a prema odredbama Pravilnika o organiziranju i sudjelovanju na državnim natjecanjima u SIH-u. Ove Propozicije su sastavni dio navedenog Pravilnika.

2. SUDJELOVANJE U NATJECANJU

2.1. Na DION-u sudjeluju ekipe starijih izviđača i planinki koje moraju brojati 5 članova uključujući i vođu ekipe. Pravo natjecanja imaju članovi koji u kalendarskoj godini u kojoj se DION održava navršavaju 16 godina do zaključno navršениh 20 godina.

Starost natjecatelja se utvrđuje izviđačkom članskom iskaznicom i jednom od važećih službenih osobnih isprava sa fotografijom.

Ekipe koje se ne pridržavaju odredbi ovog članka ne mogu se natjecati.

2.2. DION se organizira u jednoj kategoriji, a ekipe mogu biti muške, ženske ili mješovitog sastava.

Ekipa sama određuje koliko će imati muških a koliko ženskih članova.

2.3. Natjecatelji moraju biti liječnički pregledani i osigurani u osiguravajućem društvu za ovakvu vrstu aktivnosti, u suprotnom dužni su pismeno podnijeti izjavu o sudjelovanju na natjecanju na vlastitu odgovornost, ovjerenu od strane udruge. Maloljetne osobe koje nisu liječnički pregledane, te one koje nisu osigurane u osiguravajućem društvu, moraju posjedovati pismeno odobrenje roditelja ili staratelja (skrbnika) uz ovjeru udruge u kojem se organizatora natjecanja oslobađa bilo kakve odgovornosti za vrijeme izvođenja natjecanja. U slučaju da natjecatelji ne posjeduju zahtjevane dokumente, Uprava natjecanja im može zabraniti sudjelovanje.

Liječnik Uprave natjecanja ima pravo natjecatelja podvrgnuti pregledu prije početka natjecanja i ocijeniti njegovu sposobnost.

2.4. Svaki sudionik natjecanja mora imati važeću zdravstvenu knjižicu i izviđačku člansku iskaznicu te biti redovno registriran u SIH-u za tekuću godinu. Osobe starije od 18 godina moraju posjedovati i osobnu iskaznicu.

2.5. Svaki član ekipe mora biti uniformiran u skladu sa Pravilnikom o odorama i oznakama SIH-a, što obuhvaća propisanu izviđačku košulju, oznake i izviđačku maramu.

2.6. DION se održava u terminima reguliranim Pravilnikom o organiziranju i sudjelovanju na državnim natjecanjima u SIH-u. Krajnji rok za prijavu ekipa iznosi 20 dana prije početka natjecanja. Svaka udruga smije u natjecanju sudjelovati sa neograničenim brojem ekipa. Ekipu moraju činiti natjecatelji iz iste udruge.

2.7. Svaka ekipa i natjecatelji nose kolektivnu i osobnu opremu tokom cijelog natjecanja (uključujući i prelazak staze). Kolektivna oprema sadrži: priručnu apoteku, kompas, topografski pribor, nož, sjekiricu, 10 metara konopca, pribor za spremanje obroka i izradu zaklona, kutiju šibica, dva para signalnih zastavica. Obvezna osobna oprema obuhvaća člansku iskaznicu, uniformu (izviđačka košulja i marama), zdravstvenu i osobnu iskaznicu (stariji od 18 godina), jedno šatorsko krilo, jednu baterijsku lampu. Za svaki nedostatak pojedinog dijela osobne i kolektivne opreme ekipa dobiva 10 negativnih bodova.

Ekipa mora obvezno posjedovati priručnu apoteku i ispravne baterijske lampe koje daju svjetlost, a u suprotnom Uprava natjecanja je dužna zabraniti nastup ekipi. Priručna apoteka mora biti opskrbljena materijalom kako je navedeno u priručniku "Izviđač u prirodi", str. 82 (prvih 15 stavaka). Šatorska krila moraju biti međusobno odvojena, u suprotnom se boduju kao nedostatak kolektivne opreme. Ispravnost ručne apoteke i baterijskih lampi provjerava Natjecateljska komisija prije početka natjecanja (starta ekipe).

3. UVJETI NATJECANJA

3.1. Ekipe su dužne na mjesto natjecanja stići u vrijeme koje odredi organizator natjecanja.

3.2. Po dolasku ekipe na mjesto natjecanja, vođa ekipe obavještava Upravu natjecanja o dolasku ekipe, daje na uvid zdravstvenu i osobnu iskaznicu (za punoljetne osobe), predaje prijavu i sastav ekipe, članske iskaznice, potvrde o liječničkim pregledima ili izjave natjecatelja o takmičenju na vlastitu odgovornost (za punoljetne osobe) ili potvrde roditelja ili staratelja (za malodobne osobe) kojim se organizatora oslobađa odgovornosti za vrijeme izvođenja natjecanja i odobrava sudjelovanje natjecatelja na natjecanju (u slučaju da natjecatelji nemaju obavljen liječnički pregled i ne posjeduju osiguranje za ovakvu vrstu aktivnosti).

3.3. Uprava natjecanja određuje za svaku ekipu mjesto u prebivalištu.

3.4. Startni brojevi određuju se ždrijebanjem.

3.5. Ekipe koje nemaju punoljetnog člana dolaze na natjecanje sa punoljetnim odgovornim pratiocem koji nije član ekipe. Ako nemaju punoljetnog člana, ne više ekipa iz iste udruge koje sudjeluju na natjecanju određuje se samo jedan punoljetni pratilac, kojemu organizator

osigurava smještaj kao i natjecateljima. Organizator nije dužan primiti na natjecanje više od jednog punoljetnog pratioca iz jedne udruge.

U slučaju da na natjecanju sudjeluje više ekipa iz jednog grada (mjesta) koje nisu sve iz iste udruge, a u svom sastavu nemaju punoljetnog člana, dozvoljava se da jedan punoljetni pratilac prati te ekipe iz tog grada (mjesta), ukoliko mu matična udruga dodijeli punomoć kao i ostalu potrebnu dokumentaciju.

3.6. U slučaju da je iz bilo kojeg razloga u mogućnosti primiti samo određeni broj ekipa, izvršni organizator natjecanja ima pravo ograničiti broj ekipa koje mogu sudjelovati na natjecanju, te o tome mora izvijestiti udruge prilikom slanja raspisa natjecanja, kao i Povjerenstvo za natjecanja, te nadležnog načelnika za akcije SIH-a. U tom slučaju broj ekipa se popunjava prema pravovremeno izvršenim obvezama ekipe, a to su: prijava ekipe i uplata organizacijskih troškova.

4. ZADACI EKIPA

4.1. Discipline u kojima se ekipe natječu su:

- Pronalazak kontrolnih stanica (u daljnjem tekstu: KS) na karti
- Prelazak staze i pronalazak KS zadanim brojčanim redoslijedom, od najnižeg broja prema najvišem.
- Nacrtati kroki terena u zadanom mjerilu i radijusu.
- Nacrtati skicu dijela puta u zadanom mjerilu između zadatkom određenih KS.
- Nacrtati skicu terena pod zadanim kutem u zadanom mjerilu.
- Nacrtati profil terena u zadanom mjerilu između zadatkom određenih točaka.
- Savladati hod po azimutima uz upotrebu kompasa i metra.
- Nacrtati skicu hoda po azimutima u zadanom mjerilu.
- Napisati izvješće o izvršenim izviđanjima i promatranjima na prijađenom putu (dnevnik puta).
- Prenijeti smislenu poruku usmenim putem u toku prelaska hoda po azimutima.
- Preći brzinsku dionicu staze u što kraćem vremenu između dvije zadatkom određene KS.
- Signalizacija semaforom i Morseovim znakovima.
- Podizanje prenoćišta uz upotrebu pet šatorskih krila, konopa i priručnog materijala, te priprema obroka.
- Testovi (Izviđačka organizacija, topografija, priroda)
- Sakupljanje pet različitih upotrebljivih biljaka, te izrada herbarija uz objašnjenje osnovnih karakteristika, ljekovitih i prehrambenih svojstava dotične biljke.
- Prva pomoć (praktično)

4.2. Zadatke za natjecanje određuje Natjecateljska komisija. Zadaci su tajni, napisani na posebno ovjerenim listovima papira pečatom natjecanja ili organizatora, te kuvertirani u zapečaćene kovertе. Ekipa zadatke izvršava zajednički, na najpogodniji način u okviru ovih Propozicija.

4.3. Zadaci i discipline natjecanja obavljaju se na orijentacijskoj stazi, izuzev disciplina "Pronalazak KS na karti", "Signalizacija semaforom i Morseovim znakovima" i "Prva pomoć", koje se mogu izvršiti prije ili poslije prelaska orijentacijske staze.

Ekipe moraju biti prijavljene za sudjelovanje u svim disciplinama natjecanja.

4.4. Natjecanje traje dva dana s prenoćištem. KS na kojoj se podiže prenoćište je ujedno i cilj prvog dana orijentacijske staze, ali se smatra prolaznom KS sa koje se sljedeći dan nastavlja prelazak orijentacijske staze.

5. OPĆE ODREDBE

5.1. U toku izvršenja zadataka i prelaska staze ekipe ne smiju upotrijebiti nikakvo prijevozno sredstvo za sebe ili za opremu koju nose. Ne pridržavanje ove odredbe povlači diskvalifikaciju ekipe sa natjecanja.

U toku natjecanja zabranjena je upotreba elektronskih i optičkih naprava (osim priručnog kalkulatora), i svih pomagala koja ne spadaju u standardnu opremu za natjecanje. Kršenje ove odredbe povlači diskvalifikaciju ekipe sa natjecanja.

Zabranjena je upotreba nedozvoljenih stimulativnih sredstava prema popisu Međunarodnog olimpijskog odbora, te konzumacija droge i alkohola. Nepoštivanje ove odredbe povlači diskvalifikaciju i udaljšavanje ekipe sa natjecanja.

5.2. Svako neodobreno i neopravdano napuštanje prebivališta od strane članova ekipe može se bodovno kazniti.

5.3. Svi radovi osim testova predaju se na cilju zajedno sa kontrolnom listom ekipe i kartom terena. Radovi se mogu crtati samo na ovjerenim papirima od strane organizatora. Svi radovi načinjeni na neovjerenim papirima ne boduju se. Organizator je dužan osigurati dovoljan broj ovjerenih papira i to: jedan milimetarski papir, četiri bijela papira i šest araka trgovačkog papira. Svi papiri moraju biti A4 formata.

Po dolasku na KS ekipa se mora prijaviti kontroloru ili ne smije boraviti na KS u krugu od 50 metara.

Na KS na kojima se izrađuju radovi u ograničenom vremenu ne smiju biti zadane druge dodatne discipline.

5.4. Organizator je dužan tokom natjecanja koristiti jedinstvene obrasce čiji izgled utvrđuje Povjerenstvo za natjecanja ili načelnik za akcija SIH-a.

6. NEGATIVNI BODOVI

Ekipa se kažnjava sa negativnim bodovima ili diskvalifikacijom po slijedećem kriteriju:

1. Korištenje prijevoznog sredstva	diskvalifikacija
2. Upotreba nedozvoljenih elektronskih i optičkih naprava	diskvalifikacija
3. Konzumiranje zabranjenih stimulativnih sredstava i droge	diskvalifikacija
4. Konzumiranje alkohola	diskvalifikacija
5. Teža povreda discipline	diskvalifikacija
6. Lakša povreda discipline	- 200 bodova
7. Nedozvoljeno korištenje dodatnih topografskih karata	- 200 bodova
8. Neuniformiranost	- 50 bodova
9. Nedisciplina	- 50 bodova
10. Prekoračenje dozvoljenog vremena za prelazak staze i boravak na pojedinim KS (za svaku minutu)	- 2 boda
11. Nedostatak dijela kolektivne i osobne opreme	- 10 bodova

Pod težom povredom discipline podrazumijeva se izazivanje nereda, fizički napad i nanošenje fizičkih ozljeda pojedincima, namjerno uništavanje opreme, namjerno paljenje šume i uništavanje materijalnih dobara i ostale kriminalne radnje.

Lakša povreda discipline obuhvaća namjerno nepoštivanje Propozicija, nepoštivanje javnog reda i mira, javno vrijeđanje organizatora ili drugih sudionika natjecanja, neodobreno i neopravdano napuštanje prebivališta, crtanje i obilježavanje karte prije početka natjecanja (starta ekipe), korištenje literature pri rješavanju testova (testovi se u tom slučaju poništavaju), izvirgavanje uniforme ruglu (nošenje izviđačke marame oko glave i sl.). Ova se kazna izriče kao posljednji stupanj tolerancije prije isključenja ekipe ili pojedinca sa natjecanja.

U slučaju da kontrolor ili bilo koji član Natjecateljske komisije primijeti korištenje literature kod rješavanja testova, može na licu mjesta izreći kaznu poništenja testa i lakše povrede discipline.

Neuniformiranost podrazumijeva ne nošenje jednog dijela ili cijele uniforme za vrijeme izvršenja zadatka, nepravilno nošenje uniforme i njezinih dijelova. Kazna neuniformiranosti se izriče svakom neuniformiranom članu ekipe pojedinačno. Kontrolor je dužan obavijestiti ekipu o neuniformiranosti pojedinih članova prije nego što izrekne kaznu.

Umjesto izviđačke košulje sa maramom dozvoljava se tokom izvršenja zadataka nošenje urednih jednoobraznih radnih majica sa kratkim ili dugim rukavima sa obilježjima jedinice uz obavezno nošenje izviđačke marame oko vrata.

Nedisciplina obuhvaća loš odnos prema kontroloru i drugim natjecateljima, nepoštivanje propozicija, ne pridržavanje reda na KS, stazi i natjecanju, loše ponašanje na stazi i KS, psovanje, loš odnos prema opremi. Tokom kretanja na stazi ekipa mora biti stalno na okupu. Ne pridržavanje ove odredbe kažnjava se kao nedisciplina.

Nedostatak dijela osobne i kolektivne opreme boduje se sa 10 negativnih bodova za svaku stavku kako je opisano u članku 2.7.

Diskvalifikacija obuhvaća i udaljavanje ekipe sa natjecanja. Taksa se ne vraća. Udaljenu ekipu organizator opskrbljuje hranom za put ukoliko je to organizacijom predviđeno za sve sudionike.

Kazne 8 i 9 mogu se izreći više puta i za svakog člana ekipe posebno za vrijeme natjecanja.

Kazne diskvalifikacije izriče Uprava natjecanja. Ekipa kojoj je neki od članova udaljen ili diskvalificiran ne može nastaviti natjecanje, ali smije ostati na mjestu natjecanja do njegovog završetka. Ostale kazne izriče Natjecateljska komisija. Kazne 7, 8 i 9 Natjecateljska komisija može izreći na prijedlog kontrolora.

Ekipa može svojevrijedno ili odlukom Uprave natjecanja odustati od natjecanja. Takve se ekipe ne uvrštavaju u konačan ukupni plasman, i ne omogućuje im se izvršenje preostalih zadataka.

DISCIPLINE DION-A – BODOVANJE I PRAVILA

7. OCJENJIVANJE

Maksimalni broj bodova koje ekipa može osvojiti u pojedinoj disciplini su:

1. Orijehtacija

a) za pronalaženje KS na karti	15 bodova (po jednoj KS)
b) za pronalaženje KS u prirodi	80 bodova
c) za crtež krokija terena	150 bodova
d) za skicu prijedne staze	200 bodova
e) za skicu terena	150 bodova
f) za crtež profila terena	120 bodova
g) za hod po azimutima	100 bodova

h) za skicu hoda po azimutima	50 bodova
i) za izvješće o prijednom putu	200 bodova
j) za točan prijenos poruke	30 bodova
k) za brzinski prelazak staze	80 bodova
2. Signalizacija	
a) za prenošenje poruke semaforom	90 bodova
b) za prenošenje poruke Morseom	90 bodova
3. Prenosište i obrok	
a) za izradu prenošišta	200 bodova
b) za pripremu obroka	50 bodova
4. Testovi	120 bodova (40+40+40)
5. Poznavanje bilja	100 bodova
6. Prva pomoć	100 bodova
7. Za svaku započetu minutu kašnjenja	- 2 boda
8. Za svaki nedostatak dijela kolektivne i osobne opreme	- 10 bodova

8. PRONALAZAK KS NA KARTI

Smatra se da je KS točno određena ako je na karti mjerila 1:25000 ili 1:50000 ucrtana u krugu polumjera 2 milimetra, a čiji je centar KS određena zadatkom. Točnost ucrtanih KS provjeravaju određeni članovi Natjecateljske komisije. Za svaku zadanu KS ekipa ima na raspolaganju 5 minuta. Zadaci se dobivaju zapečaćeni i kuvertirani u pismenom obliku, a od njihovog primitka se mjeri vrijeme. Ekipa je završila ucrtavanje KS onoga trenutka kada je predala riješene zadatke članu Natjecateljske komisije. U slučaju da ekipa ne ucrtava sve KS u predviđenom vremenu, nakon isteka vremena ucrtavanje se prekida i ocjenjuju se samo ucrtane KS. Sve ekipe istovremeno pronalaze KS na karti.

Položaj KS na karti se određuje:

- koristeći isključivo elemente karte
- sve mjere zadaju se u SI jedinicama (metri, stupnjevi, radijani, gradi), dozvoljeno je korištenje jedinice tisućit za kuteve
- dozvoljeno je korištenje azimuta, pravokutnog azimuta, kontraazimuta i udaljenosti, sjecišta azimuta, sjecišta kružnica, te međusobne kombinacije
- svi kutevi i udaljenosti moraju biti jednoznačno određeni i mjerljivi na karti
- dozvoljeno je zadatkom vezati po dvije KS najviše tri puta.

Ekipa za svaku točno ucrtanu KS osvaja 15 bodova.

Vrijeme utrošeno za ovu disciplinu ne ulazi u vrijeme provedeno na stazi.

9. PRONALAZAK KS U PRIRODI

9.1. Ekipa započinje prelazak staze nakon što je primila kuvertirane zadatke. Svaka ekipa od Natjecateljske komisije na startu dobiva dvije topografske karte za prelazak staze i izradu radova. Maksimalno dozvoljeno vrijeme za prelazak staze utvrđuje Natjecateljska komisija i o tome izvještava ekipe najkasnije sat vremena prije početka natjecanja. Najkraće maksimalno

dozvoljeno vrijeme iznosi 8 sati, a najdulje 15 sati. Prekoračenje dozvoljenog vremena povlači dva negativna boda za svaku minutu prekoračenja. Vrijeme boravka na KS, kao i potrebno vrijeme za izvršenje svih zadataka, ulazi u zadano vrijeme prelaska staze. Vrijeme za prelazak staze prestaje teći u trenutku predaje svih riješenih radova i zadataka kontroloru na cilju. Naknadno predani radovi i izvršeni zadaci ne boduju se. Kontrolor na cilju zajedno sa vođom ekipe provjerava sve predane radove i izvršene zadatke.

9.2. Staza treba brojati od 7 do 11 KS, s time da staza drugog dana natjecanja ne može imati više od četiri KS uključujući i cilj. Duljina orijentacijske staze iznosi od 15 do 25 km s visinskom razlikom do 500 metara, ukupnog uspona i spusta do 1500 metara ili od 10 do 20 km s visinskom razlikom do 800 metara ukupnog uspona i spusta do 1800 metara. Duljina orijentacijske staze drugog dana natjecanja ne smije prelaziti 8 km.

9.3. Ekipe startaju u vrijeme koje odredi Uprava natjecanja u razmaku od pet do deset minuta, prema redoslijedu startnih brojeva i to: prvog dana natjecanja ekipe startaju redom od najmanjeg prema najvećem startnom broju, a drugog dana natjecanja redom od najvećeg prema najmanjem startnom broju.

Ekipa je točno pronašla KS ako je kontrolor upisao dolazak ekipe na KS. Ekipa za svaku pronađenu KS osvaja 80 bodova.

Ekipe moraju preći sve KS po brojčanom redoslijedu, od najnižeg broja prema najvećem, bez preskakanja KS. U slučaju da ekipa na pronađe KS te otiđe na slijedeću KS i ondje se prijavi kontroloru, više se ne smije vratiti na prethodnu KS koju nije pronašla. U slučaju da se ekipa ipak vrati na spornu KS, svi izvršeni zadaci i načinjeni radovi sa sporne KS ne boduju se uključujući i bodovanje za pronađenu spornu KS. Kontrolor je dužan upisati u listu kontrolora ekipu koja je preskočila KS.

Ukoliko ekipa ne pronađe tri ili više KS diskvalificira se iz natjecanja i ne uvrštava u konačan plasman.

Sve KS su žive, sa kontrolorima koji kontroliraju izvršenje zadataka ekipa na KS, te povezane radio stanicom, ili prijevoznim sredstvom sa Upravom natjecanja.

Kontrolori se povlače kada posljednja ekipa koja još prelazi stazu ne prođe ili ne preskoči KS. Kontrolori se o mogućem odustajanju ekipe, preskakanju KS i broju ekipa na stazi obavještavaju. Kontrolore povlači traser, predsjednik Natjecateljske komisije ili načelnik natjecanja.

9.4. Svaka KS mora biti obilježena crvenom zastavicom ili tablom sa brojem KS postavljenoj na visini od dva metra jasno vidljivoj sa svih prilaznih putova u radijusu od najmanje 50 metara.

U slučaju da ekipa ne pronađe kontrolora na KS, dužna je napraviti skicu terena u radijusu od 50 metara oko KS i u mjerilu 1:500, sa svim detaljima koji mogu biti dokaz da je ekipa bila na KS. Takva se skica uz pismeni opis cijelog slučaja predaje Natjecateljskoj komisiji najkasnije jedan sat nakon dolaska na cilj. Ekipi se na opravdan zahtjev, o čemu odlučuje Natjecateljska komisija, omogućuje naknadna izrada svih zadata sa sporne KS te im se priznaje pronalaženje sporne KS u prirodi. Vrijeme prelaska staze ekipe između polaska s prethodne i dolaska na slijedeću KS se utvrđuje kao prosječno vrijeme prelaska svih ekipa tim dijelom staze uvećano za vrijeme utrošeno na naknadno izvršavanje zadataka sa sporne KS.

9.5. Tijekom cijelog natjecanja koriste se topografske karte mjerila 1:25000 ili 1:50000, ne starije od 30 godina. Oštećivanje ili gubitak karte ekipa je dužna materijalno nadoknaditi organizatoru natjecanja.

Natjecatelji u toku natjecanja smiju koristiti samo topografske karte dobivene od Natjecateljske komisije na startu. Nije dozvoljeno korištenje dodatnih (privatnih) topografskih karata. U slučaju kršenja ove odredbe ekipa se kažnjava sa 200 negativnih bodova za svaki primjerak dodatnih nedopuštenih karata, pri čemu Natjecateljska komisija oduzima sporne karte do kraja natjecanja.

10. MRTVO VRIJEME

Ekipa ima pravo zatražiti mrtvo vrijeme za vrijeme boravka na KS u slučaju da ne postoji mogućnost izvršenja zadatka na KS u skorašnje vrijeme (veće od pet minuta), što ocjenjuje kontrolor na dotičnoj KS. Pristup izvršenju zadatka obavlja se po redu dolaska ekipe na KS. Kontrolor upisuje mrtvo vrijeme na opravdan zahtjev ekipe i prima kuvertirano sve zadatke. Kontrolor u blizini KS određuje mjesto na kojem ekipa mora provesti mrtvo vrijeme, a da pri tome ne izvršava nikakav zadatak. Mrtvo vrijeme se prekida onog trenutka kada kontrolor pozove ekipu na izvršenje zadatka.

Mrtvo vrijeme se utvrđuje slijedećim postupkom:

1. Vođa ekipe zatraži od kontrolora mrtvo vrijeme.
2. Kontrolor ocjenjuje opravdanost zahtjeva, uzima kuvertirane zadatke i upisuje mrtvo vrijeme, ili odbija zahtjev ekipe.
3. Ekipa odlaže svu opremu na mjesto koje odredi kontrolor, te se smješta u predviđenom krugu.
4. Trenutak odlaganja opreme bilježi se kao početak tijeka mrtvog vremena.
5. Kontrolor mora imati stalni uvid u mjesto odlaganja opreme ekipe. Sve ekipe koje dobiju pravo na mrtvo vrijeme odlažu opremu u istom krugu i borave u istom krugu.
6. Kontrolor poziva ekipu na izvršenje zadatka, vraća im kuvertirane zadatke i radove te bilježi prestanak protjecanja mrtvog vremena, bez obzira da li će ekipa pristupiti izvršenju zadatka. Ekipa može prepustiti izvršenje zadatka slijedećoj ekipi, ali više nema mrtvog vremena.

U toku mrtvog vremena članovi ekipe na smiju napuštati krug koji je odredio kontrolor, na smiju dovršavati radove ili izvršavati bilo koji drugi zadatak, vršiti mjerenja ili jesti. Kršenjem navedenih odredbi mrtvo vrijeme se prekida. Tokom mrtvog vremena članovi ekipe smiju piti i vršiti nuždu. Ekipa može samo jednom na jednoj KS zatražiti mrtvo vrijeme.

11. KROKI KS

Kroki je detaljan i precizan plan manjeg dijela zemljišta izrađen u krupnom mjerilu uz upotrebu topografskih pomagala (kompasa, trokuta, ravnala, kutomjera, metarske vrpce, šestara i sl.). Radi se sa dvije ili više stojnih točaka koje se ucrtavaju na crtež. Svi objekti na terenu moraju biti precizno izmjereni, orijentirani i ucrtani u zadanom mjerilu. Ucrtavaju se isključivo nepokretni objekti na terenu, a nije potrebno unositi vrijednosti kuteva i udaljenosti.

Izohipse se označavaju numerički u relativnoj vrijednosti u odnosu na referentnu nultu visinu koja se ucrtava kroz stojnu točku. Sve ostale izohipse se označavaju brojem sa strane izohipse i sa predznakom + ili - , ovisno da li teren pada ili raste. Kroki se crta u radijusu od 20 do 80 metara i mjerilu od 1:200 do 1:800. U kroki se objekti ucrtavaju vlastitim topografskim znacima za koje se mora dati legenda, u suprotnom kroki se ne ocjenjuje.

Za izrađen kroki ekipa može dobiti do 150 bodova i to:

- orijentacija i mjerilo krokija i objekata 45 bodova
- objekti, komunikacije, vodeni tokovi, površine 60 bodova

- konfiguracija terena 20 bodova
- izbor stojnih točaka pri krokiranju 10 bodova
- oznake na krokiju, topografski znaci, legenda 15 bodova
- izgled, grafička obrada, urednost, estetika 10 bodova

Preciznost se određuje preklapanjem krokija i etalona. Bez ucrtanog ili krivo ucrtanog sjevera s pogreškom većom od 15 stupnjeva ekipa dobiva 0 bodova. U slučaju nepridržavanja zadanog mjerila za čitav kroki rad dobiva 0 bodova. Kroki bez označenog mjerila i legende dobiva 0 bodova. Za neucrtano 50% ili više objekata, komunikacija, vodenih tokova i površina, rad dobiva 0 bodova. Rad se ne ocjenjuje u stavci "konfiguracija terena" ako nije ucrtana ekvidistanca, kako brojčano uz izohipse tako i na dnu crteža. Rad mora posjedovati ime ekipe ili startni broj ili šifru ekipe, u suprotnom dobiva 0 bodova.

Smatra se točnim sve što ne odstupa više od 1 milimetar na crtežu. Vrijeme za crtanje krokija je ograničeno i iznosi 70 minuta, a teče od trenutka prijave kontroloru na KS do odjave ekipe kontroloru. Nakon isteka vremena kontrolor upozorava ekipu na istek vremena za rad. Svako daljnje zadržavanje ekipe na KS donosi ekipi dva negativna boda za svaku prekoračenu minutu.

12. SKICA POD KUTEM I SKICA DIJELA PUTA

12.1. Skica terena i skica dijela puta se crtaju u zadanom mjerilu, a skica terena i pod zadanim kutem. Skica u topografiji predstavlja jednostavan i pregledan crtež određenog terena ili dijela puta izrađen slobodnom rukom u približnom mjerilu s označavanjem sjevera i topografskim elementima (veličine, pravci, udaljenosti, visine), određenim približno odoka, uz upotrebu kompasa, a bez upotrebe topografskog pribora, što znači da objekti i površine ne moraju biti potpuno precizno ucrtani, ali zato se na skicu moraju upisati točni azimuti i približne udaljenosti u odnosu na određenu stojnu točku. Skica ne pruža sve detalje, te služi samo kao dopuna određenog izvješća.

Skica dijela puta sadrži najvažnije objekte i druge pojave vidljiva sa staze u pojasu od 100 metara sa svake strane puta kojim je ekipa prošla (objekti na stazi i pored nje, komunikacije, vodotoci, naselja, elementi i nazivi, konfiguracija terena, površine). Staza čija se skica crta ne smije biti duža od 10 kilometara, a crta se između najviše četiri KS. Radi se u mjerilu do 1:12500.

Za skicu dijela puta ekipa može dobiti do 200 bodova i to:

- za približnu točnost udaljenosti KS, njihovo omjerno predstavljanje, njihovu približnu orijentaciju, približno omjerno predstavljanje objekata, komunikacija, površina, vodotokova 50 bodova
- za približno točno unošenje objekata, komunikacija, vodenih tokova, površina 70 bodova
- za pravilno ocjenjivanje i ucrtavanje konfiguracije terena 40 bodova
- za pravilno ucrtavanje posebnih oznaka, topografskih znakova, ucrtavanje legende 20 bodova
- za grafičku obradu i estetiku 20 bodova

Na skici dijela puta visina terena se označava u apsolutnoj vrijednosti u odnosu na razinu mora, i to numerički sa strane izohipse. Skica dijela puta ne dobiva bodove ako nije ucrtan sjever ili je ucrtan sa pogreškom većom od 15 stupnjeva, ako nije ucrtana legenda, nije upisano mjerilo. Rad mora posjedovati ime ekipe ili startni broj ili šifru ekipe, u suprotnom ne dobiva bodove.

Ekvidistanca mora biti naznačena na dnu crteža, uz naznačene numeričke vrijednosti visine uz svaku izohipsu, u suprotnom skica dijela puta u stavci "konfiguracija terena" ne dobiva bodove. Skica se ne ocjenjuje i ako nije ucrtano više od 50% objekata, komunikacija, površina, vodenih tokova uz put kojim je ekipa prošla, te ako se skica ne pridržava mjerila. Pri ocjenjivanju skice dijela puta, crtež ekipe se uspoređuje sa etalomom. Kontrolne stanice na skici moraju biti spojene ravnom crtom prema brojčanom redoslijedu KS, uz upisanu udaljenost i azimute između susjednih KS, i to tako da se azimut određuje sa KS sa nižim rednim brojem prema susjednoj KS sa višim rednim brojem. Skica ne dobiva bodove ako izostaju navedeni azimuti, udaljenosti i ravne linije.

12.2. Skica pod kutem sadrži iste elemente kao i skica dijela puta, ali vidljive sa jedne stojne točke (poželjno je da to bude KS) pod određenim kutem (između dva azimuta). Skica se crta između manjeg i većeg azimuta u smjeru kazaljke na satu (smjer pozitivnog rasta vrijednosti naznačenog kuta). Kut zadaje Natjecateljska komisija. Skica se crta u mjerilu od 1:500 do 1:3000. Skica se crta s jedne stojne točke i nije dozvoljeno mjerenje kretanjem po terenu bilo kojeg člana ekipe. Pri ocjenjivanju crtež skice se uspoređuje sa etalomom.

Za skicu terena ekipa može dobiti do 150 bodova i to:

- za približnu točnost i pridržavanje zadanog mjerila i azimuta, pravilnu orijentaciju i omjerno predstavljanje udaljenosti objekata, komunikacija i površina 40 bodova
- za unošenje objekata, pravilno predstavljanje komunikacija, vodenih tokova, površina 55 bodova
- za pravilno predstavljanje konfiguracije terena 25 bodova
- za unošenje posebnih topografskih znakova, legendu 20 bodova
- za grafičku obradu, urednost, estetiku 10 bodova

Izohipse se označavaju numerički u relativnoj vrijednosti u odnosu na referentnu nultu visinu koja prolazi kroz stojnu točku. Sve ostale izohipse se označavaju brojem sa strane izohipse i predznakom + ili - ovisno da li teren "raste" ili "pada".

U slučaju nepridržavanja zadanog mjerila skice ili u slučaju ne ucrtavanja više od 50% objekata, površina, vodenih tokova i komunikacija, skica se boduje s 0 bodova. Bez ucrtanog sjevera ili s ucrtanim sjeverom čija je greška veća od 15 stupnjeva, bez naznačenog mjerila, legende, te bez ucrtanih i upisanih azimuta karakterističnih objekata skica dobiva 0 bodova. Skica mora posjedovati ili ime ekipe ili startni broj ili šifru ekipe, u suprotnom ne dobiva bodove. Rad se ne ocjenjuje u stavci "konfiguracija terena" ako nije ucrtana ekvidistanca, kako brojčano uz izohipse tako i na dnu crteža.

Vrijeme boravka ekipe na KS gdje se crta skica je ograničeno na 50 minuta, a teče od trenutka prijave kontroloru na KS do odjave ekipe kontroloru. Nakon isteka vremena kontrolor upozorava ekipu na prekoračenje vremena za rad. Za svaku prekoračenu minutu boravka na KS od dozvoljenog vremena ekipa dobiva dva negativna boda.

Maksimalan broj bodova po svakoj stavci ocjenjivanja mogu dobiti samo skica i skica dijela puta koje sadrže sve elemente koje sadrži i etalon, dok rad na kojemu je ucrtan samo dio predviđenih elemenata po stavkama ocjenjivanja, može dobiti razmjerno toliko bodova po stavkama.

13. PROFIL TERENA

Profil terena je crtež presjeka terena po zamišljenoj liniji koja spaja dvije zadane točke, urađen u zadanim mjerilima. Profil se izrađuje tako da se određuju i ucrtavaju točke presjeka sa svim

izohipsama koje sječe zamišljena linija, da bi se na kraju točke presjeka povezale prostom rukom ili krivuljom. Pri tome se krivulja interpolira približnim oblikom terena. Točke presjeka pri tome moraju ostati slobodne. Na profil terena se ucrtavaju presjeci s objektima, komunikacijama i vodenim tokovima, i to na posebnoj liniji ispod ili iznad profila, topografskim znacima za koje se daje legenda. Kod ucrtavanja presjeka s objektima i komunikacijama ucrtava se sredina topografskog znaka. Profil terena se može crtati između najviše četiri točke, ukupne dužine ne više od 8 kilometara sa najviše 80 presjeka s izohipsama i topografskim znacima. Bodovanje je postotno, a boduju se samo ispravno ucrtane točke, pri čemu je interpolacija proizvoljna i ne boduje se. Točno ucrtana točka je točka kojoj je točno određena visina, pri čemu po horizontali ne odstupa više od jedan milimetar s obzirom na točno ucrtanu točku. Ocjenjivanje se vrši preklapanjem etalona sa početnom točkom rada s ciljem poklapanja većeg broja točaka.

Ekipa može za crtež profila terena dobiti do 120 bodova i to:

- za točnost pri ucrtavanju visina i udaljenosti presjeka sa izohipsama, presjeka sa komunikacijama, objektima, vodenim tokovima, površinama 110 bodova
- za grafičku obradu, legendu, estetiku 10 bodova

U slučaju ne pridržavanja mjerila (horizontalnog ili vertikalnog), nenaznačenih mjerila, nenaznačenih krajnjih i početnih točaka sa pripadajućom visinom i njihovim koordinatama, ili ukoliko 50% točaka nije točno ucrtano, profil dobiva 0 bodova. Bitno odstupanje od mjerila podrazumijeva odstupanje krajnje točke u odnosu na početnu prema etalonu 50 metara u mjerilu profila. Zamjena mjesta krajnjih točaka (obrnuto crtanje profila) također nosi 0 bodova. Profil mora posjedovati ili ime ekipe ili startni broj ili šifru ekipe, u suprotnom ne dobiva bodove.

14. HOD PO AZIMUTIMA

14.1. Kretanje (hod) po azimutima je zadan azimutima i udaljenostima koje ekipa dobiva u okviru zadatka na stazi. Kretanje slobodnim putem ekipa obavlja u koloni po jedan. Staza hoda po azimutima se sastoji od četiri prijelomne točke te izlaza. Ekipa je točno odredila prijelomnu točku ako pogreška nije veća od 2% udaljenosti između određene i prethodne prijelomne točke, u polumjeru oko ispravne prijelomne točke. U slučaju dobro određene prijelomne točke (pogreška do 2% udaljenosti između prijelomnih točaka) zaduženi član Natjecateljske komisije ekipi pokazuje točan položaj prijelomne točke i ekipa nastavlja s prijelazom. U slučaju neispravno određene prijelomne točke (pogreška veća od 2% udaljenosti između prijelomnih točaka) ekipa ne može nastaviti s kretanjem, a član NK im pokazuje ispravnu prijelomnu točku i bilježi broj dobro određenih točaka. Dužina cijele staze iznosi između 90 i 170 metara.

Prilikom kretanja po azimutima prvi član ekipe može metrom izmjeriti udaljenost između prijelomnih točaka, krećući se u pravcu prijelomne točke, nakon čega ostali članovi ekipe u koloni po jedan dolaze do njega. Tada vođa ekipe pokazuje prijelomnu točku članu NK. Točnost prijelomnih točaka ocjenjuje isključivo član Natjecateljske komisije.

Vrijeme dozvoljeno za kretanje po azimutima iznosi 25 minuta. Nakon isteka dozvoljenog vremena član NK prekida kretanje ekipe i upisuje broj pronađenih prijelomnih točaka. Maksimalan broj bodova koje ekipa može osvojiti u ovoj disciplini iznosi 100 bodova. Svaka točno određena prijelomna točka donosi ekipi 20 bodova. Ekipe pristupaju prelasku staze hoda po azimutima prema redoslijedu dolaska na KS i prijave kontroloru. U slučaju nemogućnosti istovremenog prelaska staze, ekipa može od kontrolora zatražiti mrtvo vrijeme. Sve ekipe prelaze istu stazu, zbog čega je potrebno osigurati tajnost kretanja po azimutima.

14.2. Crtež slobodnog puta kretanja po azimutima treba izraditi u zadanom mjerilu sa točno ucrtanim udaljenostima i azimutima te s označenim kutevima. Crtež kretanja po azimutima se izrađuje nezavisno od uspješnosti prelaska staze kretanja po azimutima. Prijelomna točka na skici je točno određena ako je pogreška manja ili jednaka $\square$ 1 mm u odnosu na točnu udaljenost i $\square$ 1 stupanj s obzirom na točan azimut od prethodne prijelomne točke, a u odnosu na etalon. Točnost prijelomnih točaka na skici se ocjenjuje preklapanjem skice sa etalomom pri čemu se preklapa start i sjever. Crtež se ocjenjuje postotno do prve pogreške.

Za crtež hoda po azimutima ekipa može dobiti do 50 bodova i to:

- za točnost udaljenosti 25 bodova (5 bodova za svaku dobro ucrtanu udaljenost)
- za točnost kuteva prijeloma 25 bodova (5 bodova za svaki dobro određen kut prijeloma)

U slučaju ne ucrtavanja sjevera ili njegovog ucrtavanja ali sa pogreškom većom od 15 stupnjeva, za ne upisivanje mjerila, vrijednosti kuteva i udaljenosti na samom crtežu ili sa strane, skica dobiva 0 bodova. Za nepridržavanja zadanog mjerila crteža, te za izrazitu nečitkost i neurednost rad dobiva 0 bodova. Rad se ne ocjenjuje ako nije upisano ili ime ekipe ili startni broj ili šifra ekipe.

15. DNEVNIK PUTA

Izvešće o izvršenim izviđanjima i promatranjima na prijednom putu ima za cilj pomoći brzom kretanju istom stazom nekoj drugoj ekipi, bez upotrebe karte, pa je od osnovne važnosti opis same staze i objekata uz nju, kao i podaci o pitkoj vodi, hrani, zaklonima i sl. Od važnosti su i opisi KS. Dio podataka u izvješću koji se odnosi na izvršavanje zadataka sadrži podatke o mjestu i vremenu izvršavanja zadatka, kvaliteti izvršenih zadataka (po mišljenju same ekipe) i sl. Dnevnik puta se vodi na dijelu orijentacijske staze na kojem se crta skica dijela puta i služi kao njezina dopuna. U dnevnik puta se mogu unijeti i ostali podaci značajni za ocjenjivanje, za tempo kretanja ekipe, vremenski uvjeti, teškoće i prepreke na stazi, mogućnosti iskorištavanja određenih površina za postavljanje tabora, naznačivanje najpogodnijih prilaza određenim objektima i sl.

Za dnevnik puta ekipa može dobiti do 200 bodova i to:

- za opis puteva i strana svijeta 45 bodova
- za podatke o objektima na stazi 35 bodova
- za podatke o pošumljenosti, reljefu, vodenim tokovima i površinama 40 bodova
- za podatke o zaklonima i odmorištima 20 bodova
- za podatke o pitkoj vodi, hrani i naseljima 30 bodova
- za podatke o izvršenim zadacima 15 bodova
- za urednost, čitkost, rukopis, naslove, potpise 15 bodova

Za neupisano ili ime ekipe ili startni broj ili šifre ekipe te za izrazito nečitak rukopis rad se boduje sa 0 bodova. Dnevnik puta se izrađuje u pismenom obliku.

16. PRIJENOS PORUKE

Poruka se prenosi usmenim putem za vrijeme hoda po azimutima. Ekipa prima poruku od kontrolora usmenim putem na startu hoda po azimutima. Poruka se čita tri puta od strane kontrolora, a sastavljena je od 50 do 100 slovnih znakova s određenim smislom. Smatra se da je ekipa izvršila zadatak ako je poruka prenijeta istim riječima i istim redosljedom. Pravopisne pogreške se ne boduju negativno, te se uvažavaju kao ispravne ako ne mijenjaju smisao poruke. Znakovi interpunkcije se ne boduju. Poruka se predaje pismenim putem pred kontrolorom na cilju hoda po azimutima, a ispisuje je vođa ekipe po diktatu članova. Nije dozvoljeno zapisivanje poruke, u suprotnom ekipa ne dobiva bodove za ovu disciplinu. Točno prenesena poruka boduje se sa 30 bodova, dok netočna poruka dobiva 0 bodova. Vođa ekipe u vremenu do jedne minute pismeno zapisuje poruku i predaje kontroloru.

17. BRZINSKI PROLAZAK STAZE

Ekipa prolazi brzinsku dionicu orijentacijske staze između dvije zadatkom određene susjedne KS. Vrijeme brzinskog prelaska staze je vrijeme proteklo od trenutka otpuštanja ekipe od strane kontrolora na početnoj KS do trenutka dolaska ekipe i prijave kontroloru na ciljnoj KS. Ekipa može dobiti najviše 80 bodova za ovu disciplinu.

Maksimalno vrijeme za ovu disciplinu određuje Natjecateljska komisija na osnovu srednjeg potrebnog vremena za prelazak brzinske dionice. Prekoračenje maksimalno dozvoljenog vremena povlači diskvalifikaciju ekipe u toj disciplini. Bodovi se za brzinski prolazak staze računaju na slijedeći način:

$$\text{broj osvojenih bodova} = \frac{\text{vrijeme ekipe} - \text{dozvoljeno vrijeme}}{\text{najbolje vrijeme} - \text{dozvoljeno vrijeme}} \cdot 80$$

18. SIGNALIZACIJA SEMAFOROM I MORSEOVIM ZNAKOVIMA

18.1. Sudjeluju četiri člana ekipe podijeljenih na prijemnu i predajnu stanicu (po dvoje na svakoj stanici), međusobno udaljene 50 metara. Ekipa isključivo pomoću semafora predaje i prima poruku sastavljenu od 30 nevezanih slova pomoću signalnih zastavica. Ekipa isključivo uz pomoć Morseove abecede predaje i prima poruku sastavljenu od 30 nevezanih slova pomoću baterijske lampe.

Poruke su sastavljene od slova hrvatske abecede bez palatala i složenih slova (č, ć, đ, š, ž, dž, lj, nj). Brojevi nisu uključeni u poruku. Slova poruke su grupirana u pet stupaca i šest redaka.

18.2. Mjeri se samo točnost prenesene poruke. Vrijeme se mjeri od predaje pismene poruke predajnoj stanici od strane kontrolora do predaje primljene poruke kontroloru na prijemnoj stanici. Dozvoljena je slobodna podjela poslova unutar ekipe.

Ekipa za ovu disciplinu može dobiti maksimalno 180 bodova, i to za signalizaciju semaforom 90 bodova, i za signalizaciju Morseovim znakovima 90 bodova.

Svako točno preneseno slovo boduje se sa tri boda. Ukoliko je pogrešno prenijeto 7 ili više slova po poruci, ekipi se ne dodjeljuju bodovi za ovu disciplinu.

Ograničenje vremena za prijenos poruke semaforom iznosi minutu, a Morseovim znakovima dvije minute. U slučaju da ekipa ne prenese cijelu poruku u maksimalno predviđenom vremenu, po isteku vremena primopredaja se prekida, a ekipi se boduju prenesena slova. Kontrolor je

dužan obavijestiti ekipu o vremenu 30 i 15 sekundi prije isteka maksimalno dopuštenog vremena. Slova moraju biti prenesena istim redoslijedom i na ista mjesta, te razumljivo ispisana. Poruke mogu biti međusobno različite, ali moraju biti sastavljene o istog fonda slova. Kontrolor nakon završetka primopredaje može na zahtjev vođe ekipe priopćiti točnost prijenosa poruke. Ekipa se diskvalificira ako mijenja znakove semafora ili Morseova, te ako nakon upozorenja nastavi s glasnim dovikivanjem na jednoj od stanica.

19. IZRADA PRENOĆIŠTA I SPREMANJE OBROKA

Prenoćište se izrađuje od šatorskih krila i priručnog materijala i čine ga objekti za noćenje (šator od pet šatorskih krila), unutrašnje uređenje objekta (izrada kreveta, šatorski patent) i uređenje terena za bivak (izrada ognjišta, patenata). Organizator natjecanja mora osigurati za izradu bivaka dovoljnu količinu materijala za sve ekipe u slučaju da ga nema na mjestu organiziranja bivka. Na prenoćištu ekipe spremaju kuhani obrok od sirovih namirnica koje dobivaju od organizatora na mjestu bivka.

Za uređenje prenoćišta ekipa može dobiti do 200 bodova i to:

- za izbor terena za prenoćište 40 bodova
- za podizanje objekta za noćenje (podizanje šatora od šatorskih krila, upotreba priručnog materijala i praktična primjena najmanje 4 različita čvora) 80 bodova
- za uređenje unutrašnjosti objekta za noćenje 60 bodova
- za uređenje okoline objekta za noćenje 20 bodova

Za pripremanje kuhanog obroka ekipa može dobiti do 50 bodova i to:

- jestivost spremljene hrane 6 bodova
- iskoristivost svih dobivenih namirnica 6 bodova
- kvaliteta kuhanog obroka 26 bodova
- higijena 12 bodova

Kod ocjenjivanja uređenosti unutrašnjosti objekta za noćenje, ocjenjuju se samo funkcionalni patent. Vrijeme za izradu prenoćišta i pripremu hrane je ograničeno na tri sata i ono ne ulazi u vrijeme prelaska staze. Nakon isteka vremena zaduženi član Natjecateljske komisije prekida daljnju izradu prenoćišta i pripremu obroka te pristupa ocjenjivanju izrađenog zaklona i pripremljene hrane.

Izradu bivka i pripremu hrane ocjenjuju zaduženi članovi Natjecateljske komisije. Ekipe počinju izvršavati ovaj zadatak na cilju u trenutku isteka vremena potrebnog da ekipa sa zadnjim startnim brojem stigne na cilj u predviđenom vremenu bez zakašnjenja, kako bi sve ekipe imale jednake uvjete za izvršenje ove discipline. Opisana disciplina se izvršava na cilju prvoga dana. Ekipa mora drugog dana natjecanja srušiti bivak i urediti teren, u suprotnom se ne pušta na stazu, dok im vrijeme na stazi teče od kada je prozvana.

20. TESTOVI IZ POZNAVANJA IZVIĐAČKE ORGANIZACIJE, TOPOGRAFIJE I PRIRODE

Iz svakog područja (poznavanje izviđačke organizacije, prirode i topografije) se postavlja pismeno po 10 pitanja na principu testa. Testove ekipa rješava kolektivno i odgovore pismeno predaje kontroloru. Dozvoljeno vrijeme za rješavanje svakog testa je 10 minuta. Prekoračenje dozvoljenog vremena za rješavanje testa kažnjava se sa dva negativna boda po minuti prekoračenja. Točnost odgovora ocjenjuju članovi Natjecateljske komisije. Za svako točno odgovoreno pitanje ekipa može dobiti 4 boda. Maksimalan broj bodova koje ekipa može osvojiti za pojedini test iznosi 40 bodova. Organizator mora u raspisu natjecanja najkasnije 30 dana prije početka natjecanja dati popis literature korištene za izradu testova.

21. POZNAVANJE BILJAKA

Ekipa je dužna za vrijeme prijelaza staze prvog dana sakupiti pet vrsta ljekovitih ili jestivih biljaka. Prilikom dolaska na cilj prvoga dana ekipa predaje sakupljene biljke zalijepljene na ovjereni papir s ostalim zadacima. Uz biljke treba navesti i pismeni opis svake biljke, njezinog cvijeta, ploda, lista te opće karakteristike, njen narodni naziv, način upotrebe, ljekovitost i jestivost biljke, način pripreme i sl.

Za svaku biljku ekipa može dobiti do 20 bodova i to:

• za predanu upotrebljivu biljku	2 boda
• za poznavanje imena biljke	3 boda
• za poznavanje karakteristika biljke, njezinog cvijeta, lista i ploda	5 bodova
• za poznavanje upotrebe biljke u ljekovite svrhe, njezinu upotrebu u prehrani te način pripreme jela	10 bodova

Ukoliko ekipa preda više od pet različitih vrsta biljaka boduje se samo prvih pet u herbariju. Neupotrebljive biljke se ne boduju. Bodovanje vrši stručna osoba. Herbarij mora imati naziv ekipe, u suprotnom se ne ocjenjuje. Ekipa može dobiti maksimalno 100 bodova. Zaštićeno bilje se ne stavlja u herbarij, u suprotnom herbarij se ne ocjenjuje.

22. PRVA POMOĆ

Ekipa znanje iz prve pomoći demonstrira praktički. U pružanju prve pomoći sudjeluje cijela ekipa, a ocjenjuje stručna osoba, po mogućnosti liječnik. Praktični zadatak vođa ekipe izvlači ždrijebanjem. Praktična provjera znanja iz prve pomoći vrši se na osnovu priručnika Crvenog križa i HAK-a.

Ekipa može dobiti maksimalno 100 bodova i to:

• pristup i pregled ozlijeđenog te pravilnost izbora priručnih sredstava	15 bodova
• kvaliteta i stručnost ukazane pomoći	35 bodova
• izvedba i funkcionalnost	25 bodova
• priprema za prijevoz i prenošenje ozlijeđenog	15 bodova
• organiziranje i podjela rada unutar ekipe	10 bodova

23. POVREDE I ODUSTAJANJA

U slučaju povrede ili odustajanja natjecatelja zbog više sile, ekipi se omogućuje nastavak natjecanja pod slijedećim uvjetima: povrijeđeni natjecatelji i natjecatelji koji su opravdano odustali od natjecanja ne mogu se više natjecati niti u jednoj disciplini toga dana, kako na stazi tako i na cilju. Opravdanost zahtjeva za odustajanje natjecatelja razmatra Natjecateljska komisija u dogovoru s liječnikom ako se radi o povredi ili bolesti natjecatelja, ili samo Natjecateljska komisija ako se radi o drugim razlozima. Natjecateljska komisija u dogovoru s liječnikom može povrijeđenom ili bolesnom natjecatelju odobriti ili zabraniti nastup narednog dana. Natjecateljska komisija isto tako odobrava ili zabranjuje nastup narednog dana natjecatelju koji je prethodno odustao od natjecanja zbog drugih opravdanih razloga.

Ekipa se usprkos odustajanja ili povrede natjecatelja uvrštava u konačan plasman. U slučaju povrede ili odustajanja tri ili više članova ekipe, ekipa ne može nastaviti natjecanje, ali im se omogućuje ostanak do kraja natjecanja uz pružanje odgovarajuće skrbi. Natjecatelj koji je odustao od natjecanja iz opravdanih razloga ima pravo na ostanak do kraja natjecanja. Ekipa ne može sudjelovati u disciplinama za koje je potrebno sudjelovanje članova ekipe koji su odustali od natjecanja. Članovi koji su odustali od natjecanja ne smiju se pridružiti ostatku ekipe do predaje zadataka kao ni prilikom obavljanja ostalih disciplina. Pokušaj izigravanja ove odredbe povlači diskvalifikaciju i udaljavanje ekipe sa natjecanja.

24. ŽALBENI POSTUPAK

24.1. Ukoliko pojedina ekipa tijekom natjecanja primijeti nepravilnosti prilikom izvođenja pojedinih disciplina u smislu povrijeđeni ovih Propozicija, ili ako smatra da je prilikom izvođenja pojedinih disciplina oštećena od strane kontrolora, suca, druge ekipe ili pojedinca, može podnijeti žalbu i tražiti da se određena disciplina ponovi za jednu ili više ekipa, a što ovisi o vrsti povrijeđeni discipline.

Ekipa može tražiti mogućnost ponovne izrade pojedinih disciplina, osim discipline "Pronalazak kontrolnih stanica u prirodi". Disciplina "Pronalazak kontrolnih stanica u prirodi" ne može se ponoviti, već se ekipi priznaje ili ne priznaje žalba na povredu te discipline, te joj se omogućava naknadna izrada zadataka sa pojedinih KS.

Ako se ekipi u pojedinoj disciplini uvaži žalba, a utvrdi se da je povreda discipline nastala greškom kontrolora ili suca, ponovno izvršenje sporne discipline ekipi se omogućava pred drugim sucem.

Žalbu potpisuje vođa ekipe, te ju predaje predsjedniku Komisije za žalbe u pismenom obliku najkasnije jedan sat nakon završetka discipline, odnosno prelaska staze, ili objave rezultata bodovanja.

Žalba treba sadržavati: opis povrijeđeni discipline u kojoj se nepravilnost dogodila, tko je počinio povredu discipline, odnosno pod čijim utjecajem je došlo do povrede discipline i koja se mjera za otklanjanje povrede traži.

24.2. Ekipa može podnijeti žalbu i protiv druge ekipe ili pojedinca na natjecanju, ali samo u slučaju da je dotična ekipa ili pojedinac onemogućio ili oštetio ekipu u izvođenju pojedine discipline.

24.3. Komisija za žalbe raspravlja o žalbi i svoju odluku prosljeđuje na provođenje Natjecateljskoj komisiji. Povjerenik Povjerenstva za natjecanja SIH-a ima pravo određivanja pravovaljanosti odluka Komisije za žalbe i stavljanja veta u izvršenju njezinih zaključaka, a u

smislu poštivanja i zaštite ovih Propozicija i Pravilnika o organiziranju i sudjelovanju na državnim natjecanjima u SIH-u. U slučaju da Komisija za žalbe ne može donijeti odluku, odluku donosi Uprava natjecanja u suradnji sa povjerenikom Povjerenstva za natjecanja SIH-a.

25. OCJENE, NAGRADE I PLASMAN EKIPA

25.1. Način odlučivanja i svi zaključci svih tijela natjecanja moraju biti javni i dostupni svim natjecateljima preko oglasnih ploča.

Ocjenjivanje zadataka i radova je javno, a ističe se na javnom mjestu na posebnim pločama za vrijeme i po završetku natjecanja, zajedno sa načinom ocjenjivanja i bodovanja svih disciplina, što uključuje tekst ovih Propozicija. Isticanje ocjenjenih i bodovanih zadataka, disciplina i crteža se vrši ukupnom zbirnom listom (usporedni semafor) sa svim ekipama natjecanja i pripadnim ocjenama za sve zadatke i discipline natjecanja. Ukupan plasman se određuje zbrojem bodova svih disciplina, te umanjivanjem negativnim bodovima. Bodovanje svih disciplina je pozitivno. Konačni plasman utvrđuje Uprava natjecanja sa ukupnom bodovnom listom.

25.2. Ekipe ne mogu dobiti bodove za estetiku i grafičku opremu rada ako su sve ostale komponente u ocjenjivanju bodovane sa 0 bodova.

25.3. Crteži, herbarij i dnevnik puta se ocjenjuju samo ako su načinjeni na ovjerenim papirima od strane organizatora. Ocjenjivanje i bodovanje mogu vršiti samo članovi Natjecateljske komisije ili stručne osobe za herbarij i prvu pomoć.

25.4. Svaka ekipa koje je završila natjecanje dobiva diplomu i bodovnu listu ekipe. Svaki sudionik natjecanja dobiva amblem natjecanja. Ekipe plasirane na prva tri mjesta dobivaju pehare u trajno vlasništvo. Pobjednička ekipa dobiva prelazni pehar. Pehare koji prelaze u trajno vlasništvo osigurava organizator, a prijelazni pehar osigurava SIH. Na prijelazni pehar se lijepi pločica s imenom pobjednika koju osigurava organizator. Udruga koja tri puta za redom pobjedi dobiva prelazni pehar u trajno vlasništvo.

25.5. Ekipe koje ne ostvare više od 65% ukupnih bodova izvedenih zadataka ne mogu biti plasirane na prva tri mjesta u ukupnom poretku. Ekipe koje ne uspiju ostvariti više od 50% ukupnih bodova izvedenih zadataka diskvalificiraju se i ne uvrštavaju u konačan plasman ekipe. U ukupne bodove izvedenih zadataka ne ulaze negativni bodovi zarađeni prekoračenjem dozvoljenog vremena za prolazak staze, ali ulaze svi ostali negativni bodovi. Ukoliko niti jedna ekipa ne zadovoljava ovaj uvjet utvrđuje se plasman za prva tri mjesta prema postojećim bodovima.

25.6. Ekipe mogu svojevrijem ili odlukom Uprave natjecanja odustati od natjecanja. Takve se ekipe ne uvrštavaju u konačan plasman, i ne omogućuje im se izvršenje preostalih zadataka. Ekipe koje svojevrijem i neopravdano odustane od natjecanja udaljava se sa mjesta natjecanja. Odluku o udaljavanju donosi Uprava natjecanja uz suglasnost povjerenika Povjerenstva za natjecanja SIH-a.

26. TIJELA DION-A

Tijela natjecanja čine Uprava natjecanja, Natjecateljska komisija i Komisija za žalbe.

26.1. UPRAVA NATJECANJA

26.1.1. Upravu natjecanja čine načelnik i starješina natjecanja sa zamjenicima, tajnik, ekonom, blagajnik, načelnici za pojedine segmente organizacije natjecanja (načelnici za prijevoz, prijem ekipa, smještaj, opskrbu - prema potrebi organizatora), liječnik, predsjednik Natjecateljske komisije i predsjednik Komisije za žalbe.

Zadaci Uprave natjecanja su izvršenje svih organizacijskih, tehničkih i materijalnih priprema za pravilno organiziranje i održavanje natjecanja. Uprava se brine za ispravno provođenje samog natjecanja, a regulira i kontrolira rad ostalih tijela natjecanja te se brine za regularnost natjecanja. Uprava natjecanja vrši diskvalifikaciju i udaljavanje ekipa sa natjecanja. Odgovara Povjerenstvu za natjecanja SIH-a i Upravi SIH-a.

26.1.2. Uprava natjecanja je dužna u slučaju izuzetno lošeg vremena i niskih temperatura (ispod 10 stupnjeva) osigurati prenoćište za sve ekipe i tijela natjecanja u čvrstom objektu.

26.2. NATJECATELJSKA KOMISIJA

26.2.1. Članovi Natjecateljske komisije su predsjednik Natjecateljske komisije, traser, koordinator kontrolora, načelnici za pojedine dijelove programa natjecanja, suci, kontrolori, povjerenik Povjerenstva za natjecanja SIH-a, te ostali članovi koje imenuje organizator natjecanja. Povjerenstvo za natjecanja ili nadležni načelnik za akcije SIH-a imenuje svog povjerenika u Natjecateljskoj komisiji. On se brine o regularnosti natjecanja, i ima pravo veta na odluke Natjecateljske komisije i Komisije za žalbe koje nisu u skladu s ovim Propozicijama, bez obzira radi li se o ocjenjivanju ili nepoštivanju ostalih odredbi ovih Propozicija. Povjerenik i Povjerenstvo za natjecanja SIH-a, te Uprava SIH-a imaju jedini pravo tumačenja ovih Propozicija kao sastavnog dijela Pravilnika o organiziranju i sudjelovanju na državnim natjecanjima u SIH-u.

26.2.2. Kontrolore imenuje Natjecateljska komisija. Kontrolori obavljaju zadatke predviđene zadatkom za natjecanje, koje im odredi Natjecateljska komisija. Kontrolori ne mogu vršiti bodovanje ili ocjenjivanje bilo koje discipline natjecanja. Kontrolori imaju zadatak nadgledanja i kontroliranja izvršavanja zadataka i disciplina.

26.2.3. Zadaci Natjecateljske komisije su pravovremena izrada kvalitetnih etalona-skica uz jasne garancije tajnosti tih materijala, te bodovanje i ocjenjivanje svih natjecateljskih disciplina u smislu ovih Propozicija. Prije uručjenja zadataka ekipama Natjecateljska komisija u suradnji s liječnikom može ocijeniti sposobnost svakog člana ekipe i ekipe kao cjeline za sudjelovanje u natjecanju, te ispunjavanje preduvjeta iz Propozicija uključujući i provjeru kolektivne i osobne opreme, starosti sudionika, i sl. Članovi Natjecateljske komisije uručuju zadatke vođama ekipa u određeno vrijeme i puštaju ekipe na stazu. Članovi Natjecateljske komisije preuzimaju riješene zadatke na cilju prvoga i drugoga dana, izuzev testova koje ekipa predaje na KS na kojoj se pojedini test rješava. Nakon izvršenja zadataka, isključivo Natjecateljska komisija ocjenjuje i boduje sve izvršene zadatke i discipline. Natjecateljska komisija jamči točnost zadataka i etalona, objektivnost ocjenjivanja kao i tajnost svih podataka. Odgovara Upravi natjecanja (osim povjerenika koji odgovara Povjerenstvu za natjecanja i nadležnom načelniku za akcije SIH-a). Natjecateljska komisija provodi uredbe i zaključke Komisije za žalbe. Suci imaju zadatak nadgledanja, ocjenjivanja kvalitete i brzine izvršavanja, te bodovanje zadataka, disciplina i crteža.

26.2.4. Natjecateljska komisija je dužna prije proglašenja pobjednika staviti na uvid sve radove i izvršene zadatke ekipa, zajedno s etalonima i točnim rješenjima, te ostaviti vrijeme od 60 minuta za mogućnost žalbe. Za vrijeme žalbenog roka Natjecateljska komisija nema pravo ispravljanja radova.

26.2.5. Natjecateljska komisija dužna je održati najmanje dva sastanka vođa ekipa, na kojima se raspravlja o problemima natjecanja, nejasnoćama i tumačenju Propozicija.

26.3. KOMISIJA ZA ŽALBE

26.3.1. Komisiju za žalbe čine dva člana koje odredi Uprava natjecanja, a nisu članovi Natjecateljske komisije, te povjerenik kojeg određuje Povjerenstvo za natjecanja ili nadležni načelnik za akcije SIH-a. Uprava natjecanja imenuje Predsjednika Komisije za žalbe.

26.3.2. Komisija za žalbe radi i odlučuje kolektivno. Komisija odlučuje o pravovaljanosti žalbe i svoj stav dostavlja na provođenje Natjecateljskoj komisiji, koja je dužna odluku odmah sprovesti.

27. ZAVRŠNE ODREDBE

27.1. Troškove DION-a snose SIH, organizator, sudionici i sponzori natjecanja.

27.2. Uprava natjecanja dužna je u roku od 30 dana od završetka natjecanja podnijeti potpuno izvješće, uključujući i financijsko, Upravi i Povjerenstvu za natjecanja SIH-a.

27.3. Pravo tumačenja Propozicija zadržava Povjerenstvo za natjecanja i Uprava SIH-a.

Načelnik SIH-a:
Siniša Bajsić v.r.